

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda S. Coloniensis Ecclesiae. Hoc Est: Liber Pastoralis

Ferdinand <Köln, Erzbischof>

Coloniae Agrippinae, 1614

Benedicto Sponsi & Sponsæ in primis nuptijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39761

BENEDICTIO SPONSI ET
sponsæ in primis nuptijs.

BEati omnes qui timent Dominum, qui ambulat in vijs eius.

Labores manuum tuarum quia manducabis, beatus es, & bene tibi erit.

Vxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuæ.

Filij tui sicut nouellæ oliuarum in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion, vt videas bona Ierusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum, & pacem super Israel.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum, Amen.

Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison.

Pater noster. **E**t ne nos, &c. **S**ed libera nos, &c.

Amen.

Vers. Saluum fac seruum tuum, & ancillam tuam Domine.

Resp.

Resp. Deus meus sperantes in te.

Domine exaudi orationem meam. **E**t clamor meus ad te veniat.

Oremus.

DEus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob sit semper vobiscum, ipse vos coniungat, & impleat benedictionem suam in vobis. Per Christum Dominum nostrum.

Oremus.

Respice Domine, de caelo sancto tuo, super hanc coniunctionem: vt sicut misisti sanctum Angelum tuum Raphaellem Tobiae, & Saræ filiae Rachaelis, ita digneris Domine mittere benedictionem tuam super istos adolescentes, vt in tua voluntate permaneant, & in tua securitate consistant, & in amore tuo viuant, & senescant, & multiplicentur in longitudine dierum. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Oremus.

Bene ✠ dic Domine adolescentulos istos, & femina semen vitæ aeternæ in mentibus eorum, vt quicquid pro vtilitate sua didicerint, hoc semper perficere & adimplere mereantur. Per Iesum Christum, recuperatorem omnium,

omnium. Filium tuum vnigenitum, qui tecū
viuit & regnat in vnitae Spiritus sancti Deus.
Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Oremus

BEne ✠ dicat vos & custodiat Deus pater, o-
stendatque faciem suam in vobis, & misere-
atur vestri, conuertat vultum suum ad vos, &
det vobis pacem, impleatque Christus omni
benedictione spirituali corda & corpora ve-
stra in remissionem omnium peccatorum, vt
habeatis vitam æternam, & viuatis in sæcula
sæculorum. Amen.

Oremus.

REspice Domine super hos fideles tuos, vt
in tuo nomine benedictionem cœlestem
accipiant, & filios filiorum suorum vsque in
tertiam vel in quartam progeniem videant,
& tua semper fidelitate perseuerent, ac in fu-
turo cœlestia regna percipiant. Per Christum
Dominum nostrum, Amen.

Oremus

DEus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob. Be-
nedic obsecro istos, & semina semen vitæ
in mentibus eorum, vt quicquid pro vtilitate
didicerint, hoc facere cupiant. Per Iesum

Z

Chri-

Christum recuperatorem omnium, Filium tuum vnigenitum. Qui tecum viuit & regnat in vnitate Spiritus sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum, Amen.

Oremus.

DA quæsumus Domine benedictionem tuam super hunc famulum **✠** tuum, & famulam **✠** tuam propitius vt tibi subditi fiant, atque iugiter deseruiant. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Oremus.

OMnipotens sempiternus Deus, qui primos parentes nostros, Adam, & Euam sua virtute copulauit, eosque sua benedictione sanctificauit, & in sancta societate coniugauit, ipse corda & corpora vestra sanctificet & bene **✠** dicat, atque in societate & amore veræ dilectionis coniungat. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum viuit & regnat Deus. Per omnia sæcula sæculorum, Amen.

Benedicti sitis à Domino, qui creauit mundum ex nihilo, qui in Trinitate perfecta viuit & regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum, Amen.

B. ene-

Benedictione absoluta quærat sacerdos ab utroque, quomodo nomenentur, rogetque an velint sacrum coniugij statum inire, eumque in præfenti fidelium cœtu confirmari, his verbis:

Ihr wollet eingehen den Standt der H. Ehe vnd begehret das der bestettiget werde / im Angesicht dieser gegenwertigen Gläubigen.

Responsio. Ja Herr / oder wir begeren es.

Deinde si sponsalibus etiam interfuit Parochus, & in ijs quod non coacti, non voto sacro continentia obligati, non promissione vlla alteri facta obstricti accedant iam antea cognitum habeat, sequentem interrogationem faciat.

R. So frage ich euch an statt des Allmechtigen / ob ihr auch von jemandt gezwungen / mit einiger geistlicher Gelübden verstricket / auch mit keinem euch ehelich versprochen / allhie erscheinet.

Si talem habent conscientiam respondent. Nein Herr.

Similiter alloquatur & interroget sponsam.

Eadem itidem verecundè respondente. Nein Herr.

Iubeat vt sibi dextras tradant, & vbi ita moris est, partem stolæ manibus eorum circumuoluat, atque primo mandat sponso, vt ad sponsam sequentia verba dicat:

R. Ich nehme euch zu meiner Christlicher Ehefrauen für Gott dem Herrn vnd seiner heiliger Kirchen.

Deinde iubeat sponsam dicere ad sponsum.

R. Ich nehme euch zu meinem Christlichen Eheman für Gott dem Herrn vnd seiner Christlicher Kirchen.

Post hæc sacerdos dicat:

Matrimonium per vos contractum ego tanquam minister Dei, confirmo, ratifico & benedico, in nomine Pa **✠** tris, & Fi **✠** lij, & Spiritus **✠** sancti, Amen.

Subijciat mox Initium Euangelij sancti
Ioannis dicendo:

Dominus vobiscum.

Resp **E**t cum Spiritu tuo.

Initium sancti Euangelij secundum Ioan-
nem.

Resp **G**loria tibi Domine.

In principio erat verbum, & verbum erat a-
pud Deum, & c. **vt in fine libri.**

Per hæc Euangelica dicta, deleantur nostra
delicta.

Sit nomen Domini benedictum.

Ex hoc nunc & vsque in sæculum.

Adiutorium nostrum in nomine Domini.

Qui fecit cœlum & terram.

Benedicat vos diuina maiestas Pa **✠** ter, & Fi-
✠ lius, & Spiritus **✠** sanctus, Amen.

Ad extremum aspergat sponfos aqua benedicta,
data dextera gratuletur ipsis, & in pace
dimittat, dicens:

Dominus

Dominus custodiat introitum vestrum, & exitum vestrum, ex hoc nunc & vsque in seculum, Amen.

Vel:

Ite in pace.

DE SECUNDIS NUPTIIS.

NUPTIÆ secundæ ratione triplici existunt. 1. Ex parte vtriusque sponsi, scilicet & sponsæ. 2. Ex parte sponsæ tantum, si ea sit vidua. 3. Ex parte sponsi solum, non autem sponsæ.

Quæ ergo sunt nuptiæ secundæ postremi ordinis, hoc est ratione viri solum, eæ, quia foemina non fuit benedicta, ad modum iam præscriptum benedicendæ sunt. Similiter si casu aliquo in secundo genere sit vidua, quæ semel nupsit, sed ante benedictiones receptas vidua facta iterum nubit, benedicenda est.

Alias ordinariè Bigamorum nuptiæ tam ratione sponsi, & sponsæ simul, quàm sponsæ solum, vt supra notatum, benedicendæ non sunt, sed ordo subiectus seruetur.

FORMA CELEBRANDI secundas nuptias.

I.

Vando sacrum finitum est, ad altare veniant, ibique adgeniculentur, & statim Parochus, si opus

Z 3

sit, aut